ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-3/20/4584

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Pille Lehis
Otsuse tegemise aeg ja koht	10.02.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	11.12.2020 (registreeriti inspektsioonis 14.12.2020)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 11.11.2020 menetluse lõpetamise otsus nr 2.1-1/19/3885
Vaide esitaja	AS Medita Baltics Aadress: Teguri 37b, 50107 Tartu
Vaide esitaja esindaja	Vandeadvokaat Grete Tark Advokaadibüroo Kaevando & Partnerid Aadress: Roseni 7, 10111 Tallinn e-post: menetlus@mklaw.ee

RESOLUTSIOON:
Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustan jätta vaie rahuldamata.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

AS Medita Baltics esitas Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse Terviseameti peale seoses Tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris tehtud kannetega.
Andmekaitse Inspektsioon alustas järelevalvemenetluse. Menetluse käigus selgus, et 07.08.2019 esitas AS Medita Baltics Terviseametile tegevusloa taotluse 4207 iseteeninduspportaali kaudu (vastavalt registri põhimääruse § 10 lõikele 2), kasutades portaalis võimalust lisada ühe nupulevajutusega taotlusesse kõik töötajad. Sel hetkel olid Xxxxxx Xxxxx ja Xxxxxx Xxxx AS Medita Baltics töötajad.

Tegevusloa taotlus on põhimääruse § 6 p 1 kohaselt registri kande alusdokument. Taotluse alusel teeb Terviseamet otsuse tegevusloa andmise kohta ning kannab tegevusloa andmed vastavalt registri põhimääruse § 10 lg 3 registrisse. Terviseameti vastusest saan aru, et

Terviseameti „kinnitas tegevusloa taotluse nr 4207 positiivselt 06.09.2019“ – seda kinnitamist saab siis pidada tegevusloa taotluse rahuldamise otsuseks (haldusaktiks), mille alusel tehti tegevusloa kanne registrisse.
Niisiis tegi Terviseamet haldusakti (tegevusloa taotluse rahuldamine) ja toimingu (registrikanne) vastavalt sellele, mida AS Medita Baltics oli 07.08.2019 taotlenud.

Probleem aga seisneb selles, et pärast tegevusloa taotluse esitamist ning enne selle alusel otsuse tegemist muutus AS Medita Baltics töötajate koosseis – kaks tegevusloa taotlusel märgitud arsti arvati töötajate hulgast välja. Seejuures on AS Medita Baltics nõuetekohaselt esitanud vastava alusdokumendi - registri põhimääruse § 6 p 2 kohase teatise – iseteeninduspordaali kaudu Terviseametile.

Terviseameti väide, et AS Medita Baltics ei teavitanud Terviseametit töötajate lahkumisest, ei pea seega paika, sest vastavalt registri põhimääruse § 10 lg 2 on üks võimalus, kuidas andmeid esitada, teha seda Eesti teabevärava kaudu (st iseteeninduspordaalis).

Registri põhimääruse § 7 lg 3 kohaselt kuuluvad arsti andmed registris tegevusloa andmestiku hulka. Niisiis pidi Terviseamet saades AS Medita Balticsilt registri põhimääruse § 6 p 2 kohase teatise töölt lahkuvate tervishoiutöötajate kohta tegema registri andmetes muudatuse vastavalt registri põhimääruse § 10 lõikele 3.

Arusaamatuks jääb Terviseameti väide (11.09.2020 kirjas Andmekaitse Inspektsioonile), et perioodil 01.08.2019-30.09.2019 ei ole Xxxxxx Xxxxx ega Xxxxxx Xxxxx kohta tehtud ühtegi kannet. Kui see nii oleks, siis tähendaks see seda, et Terviseamet ise tunnistab, et on tervishoiuteenuse osutaja esitatud teatise alusel jätnud täitmata registri põhimäärusest tuleneva kohustuse teha alusdokumentide alusel kanne registrisse.

Omaette küsimus on siiski see, kas AS Medita Baltics oleks pidanud ja oleks saanud muuta 07.08.2019 esitatud tegevusloa taotlust. Iseenesest on õige Terviseamet väide, et 06.09.2019. a kanne tehti vastavalt tegevusloa taotlusele.

Andmekaitse Inspektsioonile on teadmata, kas iseteeninduspordaalis saab muuta juba esitatud tegevusloa taotlust. Kuid AS Medita Baltics ise oleks pidanud hoolitsema selle eest, et tegevusloa taotlusel esitatud andmed on õiged. Andmete muutumisel oleks tulnud muuta ka taotlust. Võimalik, et AS Medita Baltics sai iseteeninduskeskkonna ülesehitusest aru nii, et arstide lahkumise teatise esitamisega muutub automaatselt ka tegevusloa taotluse andmestik.

Teisalt oleks Terviseametil tegevusloa taotluse menetlemisel saanud tekkida kahtlus andmete õigsuses, arvestades, et pärast taotluse esitamist oli AS Medita Baltics esitanud Terviseametile ka teatise töötajate lahkumise kohta. Seega oleks Terviseamet saanud tegevusloa taotluse menetlemisel anda tähtaja taotluse muutmiseks. Mingil põhjusel jäi aga Terviseametil tähelepanuta, et AS Medita Baltics oli vahepeal töötajate lahkumise teatise esitanud. Seetõttu rahuldatigi tegevusloa taotlus sellisena, nagu see oli 7. augustil esitatud.

Kokkuvõttes ei saa öelda, et juhtunus oleks otseselt süüdi üks või teine pool, vaid konstanteerida, et kumbki pool jättis midagi tegemata: AS Medita Baltics jättis tegevusloa taotluse muutmata ning Terviseamet jättis tähelepanuta vahepeal esitatud töötajate lahkumise teatise, mistõttu tal ei tekkinud kahtlust tegevusloa taotluse andmete õigsuses.

Eeltoodust tulenevalt lõpetame algatatud menetluse.

Küll aga pean vajalikuks Terviseametile selgitada, et edaspidi peab Terviseamet lähtuma menetluses registri põhimäärusest, mis selgelt eristab alusdokumente Terviseamet enda tehtud kannetest registris. Isegi kui infosüsteem peaks mingeid kandeid tegema automatiseeritult, ei

muuda see asjaolu, et tervishoiuteenuse osutaja poolt iseteenindusportaalis sisestatut tuleb käsitleda alusdokumentidena, mille alusel alles tehakse kanne. Seetõttu peab Terviseamet mõistma, millised toimingud registris on käsitletavad Terviseameti kande tegemisena. Oluline on see ka seepärast, et ka toiming (st registrikanne) on kohtulikult kontrollitav. Samamoodi tuleb eristada taotluse rahuldamise/rahuldamata jätmise haldusakti, mis eelneb kandele registris.

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

Rahuldada vaie, uuendada lõpetatud järelevalvemenetlus, mille käigus tuleb Andmekaitse Inspektsioonil AS-i Medita Baltics kaebus uuesti läbi vaadata;

1. Menetluse senine käik

1.1. AS Medita Baltics esitas Andmekaitse Inspektsioonile (edaspidi AKI) 28.10.2019.a avalduse järelevalvemenetluse alustamiseks seoses Tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris (edaspidi register) AS-ga Medita Baltics seotud isikute (arstikood Dxxxxx ja arstikood Dxxxxx) osas tehtud kannetega ja tuvastada, millised kanded tegi AS-i Medita Baltics juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxx 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a 1 ning kelle poolt on registris tehtud kanded vastavate isikute tööle asumise kohta AS-i Medita Baltics juurde tööle asumise kohta alates 06.09.2019.a, kelle poolt ja mis põhjusel on Terviseameti poolt AS-le Medita Baltics edastatud logifailide kanded vastavate isikute kohta rikutud ja, kas vastavate arstidega seotud kannetega seoses on rikutud registri põhimääruse § 6 p 2 ja § 10, IKS § 1 ja § 3 või muudes kehtivates õigusnormides sätestatut.

1.2. AS Medita Baltics on menetluses oma avalduse sisu täpsustanud ja selgitanud, et ta soovib registrikannete õiguspärasuse hindamist (30.11.2019.a seisukoht).

1.3. AKI alustas IKS § 56 lg 3 p 8 alusel järelevalvemenetlust. AKI on korduvalt pöördunud Terviseameti poole palvega saada infot selle kohta, milliseid kandeid tegi AS-i Medita Baltics juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxxx 19.08.2019.a kell 11:39 seoses Xxxxxx Xxxxxx ja 21.08.2019.a kell 17:22 seoses Xxxxxx Xxxxxxx ja palus edastada vastavad logid. Samuti küsis AKI, kes on teinud registrisse kanded X.Xxxxx ja Xxxxxx Xxxxx tööle asumise kohta AS-i Medita Baltics alates 06.09.2019.a. Selle kohta palus AKI ka logisid.

1.4. Terviseamet vastas 17.01.2020.a, et Xxxxxx Xxxxxx on teinud 19.08.2019.a kell 11:39 X.Xxxxx töösuhet puudutava kande ja 21.08.2019.a kell 17:22 X.Xxxxx töösuhet puudutava kande. Samuti märkis ta, et X-tee logiraamatust ei nähtu muid X.Xxxxx [1] töösuhet puudutavaid AS-i Medita Baltics puudutavaid logisid kui on toodud punktis 1. X.Xxxxx töösuhtega seonduvalt on Xxxxx Xxxxxxx teinud muudatusi ka 16.09.2019.a kell 11:15 ja 13.05.

1.5. Kuna Terviseamet ei täpsustanud oma vastuses, mis oli X.Xxxxxx poolt tehtud kannete sisuks, palus AKI Terviseametil seda selgitada, samuti vastata miks on Terviseameti vastuse lisaks 3 olnud logis osad andmed kinni kaetud (mustaks värvitud). AKI pikendas kaebuse läbivaatamise tähtaega kuni 27.02.2020.a.

1.6. Terviseamet selgitas 31.01.2020.a kirjas, et Xxxxxx Xxxxxxx poolt 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a kannete sisuks oli töösuhte muutmine. Lisa 3 osas märkis Terviseamet, et tegemist on automaatpäringuga ja kuna konkreetse isiku isikukoodi logis kuvamiseks pole, siis seal andmeid lihtsalt pole.

1.7. AKI juhtis oma 04.02.2020.a korrektselt Terviseameti tähelepanu asjaolule, et Terviseamet

[1] Seda küsis AS Medita Baltics põhjusel, et varem oli Terviseamet väitnud, et Xxxxxx Xxxxxxx tegi vastavalt 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a ise kanded nende kahe töötaja lisamise kohta registrisse töösuhte algusega 06.09.2019.a.

teatas varem vastuseks Xxxxxx Xxxxxx päringule seda, et justkui oleks Xxxxxx Xxxxxx teinud 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a vastavate töötajate lisamise (mitte muutmise) kande. AKI soovis teada, millele tugines Terviseamet oma 26.09.2019.a teabenõude vastuses seda väites arvestades, et logid töösuhte lisamist ei näita.

1.8. Terviseamet üritas 14.02.2020.a vastuskirjas väita, et nad vastasid nii, kuna logidest nähtuv Xxxxxx Xxxxxxx poolt tehtud kanne oli töösuhte muutmiskanne ning töösuhte muutmisena võib käsitleda ka töösuhte alguskuupäeva muutmist.

1.9. AS Medita Baltics selgitas seepeale oma 17.02.2020.a kirjas, et Terviseameti 26.09.2019.a teabenõude vastusega andis Terviseamet selgelt ebaõiget infot ja seda pidi teadma ka Terviseamet arvestades logikannete kirjeldust („tam.rpa29algustoosuhte", mis tähendab registrikannet töötaja muutmiseks, sh kustutamiseks).

1.10. Eelneva tõttu saatis AKI Terviseametile 19.02.2020.a täiendava päringu. Eraldi kirjaga pikendas AKI ka kaebuse läbivaatamise tähtaega kuni 28.03.2020.a.

1.11. Alles 03.03.2020.a vastuskirjas avas Terviseamet tegelikult esimest korda kõnesolevate 06.09.2019.a töötaja töötamise alguskuupäevade temaatikat muutes täielikult oma varasemaid väiteid. Vastuses märkis Terviseamet järgmist:

1.11.1. Xxxxxx Xxxxxxx on 19.08.2019.a kell 11:39 eesti.ee kaudu tehtud kandes märkinud X. Xxxxx töösuhte lõppenuks seisuga 01.08.2019.a.

1.11.2. Xxxxxx Xxxxxxx on 21.08.2019.a kell 17:22 eesti.ee kaudu tehtud kandes märkinud X. Xxxxxx töösuhte lõppenuks seisuga 20.08.2019.a.

1.11.3. Töösuhte andmete muutuste korral ei säilitata eelmisi andmeid, aga eesti.ee kaudu ei saa töösuhet täielikult kustutada, vaid ainult lõpetada ja, et lõpetatud töösuhted jäävad süsteemi alles.

1.11.4. Andmed esitatakse registrile alusdokumentidel ühtse kontaktpunkti põhimõttel Eesti teabevärava kaudu, paberil või elektrooniliselt registri veebilehel näidatud aadressil ning kehtestatud nõudeid järgides. Terviseamet kannab temale esitatud teadetes sisalduvad andmed ning tegevusloa, ettekirjutuse ja majandustegevuse keelu andmed registrisse hiljemalt andmete aluseks oleva otsuse tegemisele järgneval tööpäeval. Terviseamet sisestab andmed otse süsteemi. Antud juhul ei ole AS Medita Baltics esitanud ühtegi teadet Xxxxxx Xxxxxx ja Xxxxxx Xxxxx kohta, ning Terviseamet ei ole teinud süsteemi ühtegi eelnimetatud arstidega seotud kannet.

1.11.5. Terviseamet kinnitab, et tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikkuse registrisse jäävad logid ja, et kõik logid perioodi 01.08.2019.a-25.09.2019.a kohta on AKI-le juba edastatud.

1.11.6. „Rpa29algus" annab eesti.ee vormile kehtivad töösuhte andmed. Ja „rpa29tulem" saab kasutaja andmed. „Tam.rpa29algustoosuhte" näitab ainult võimalust, et järgmise sammuga muudetakse töösuhte lõpu kuupäeva.

1.11.7. Möödaminnes selgitab Terviseamet vastava kirja punktis 9: „Tagasi tööle said need kaks töötajat hoopis ühe teise tegevuse kõrval tulemusega. Nimelt on süsteemis tegevusloa taotlus 4207, mida alustati 07.08.2019. Taotluse sisestamise ajal korjati taotluse peale kõik selle asutuse töötajad tol hetkel (nupuvajutus taotluse aknas). Sel hetkel olid Xxxx ja Xxxxx töötajate nimekirjas. See taotlus kinnitati positiivselt 06.09.2019. Kinnitamise hetkel võetakse aga taotluse juurde pandud töötajad ja kantakse need, keda juba pole asutuse juures, asutuse töötajate hulka. Mõte selles, et kõik inimesed satuksid autuse juurde. Seoses sellega, et Xxxxxx Xxxxxxx eemaldas Xxxxx ja Xxxxx iseteeninduse kaudu (vastavalt 19.08 ja 21.08), kuid ei

teavitanud sellest Terviseametit, siis taotluse kinnitamise ajal ei olnud eelnimetatud arste töötajate nimekirjas, aga nad olid jätkuvalt edasi taotluse juures, ning süsteem lisas nad automaatselt asutuse töötajateks. Antud juhul oleks pidanud eemaldama Xxxxx ja Xxxxxx enne taotluse kinnitamist taotluse töötajate hulgast. Kuid Xxxxxx Xxxxxxx ei ole teavitanud, et selline muudatus on töötajaskonnas juhtunud siis ei saanud menetleja seda teha.“.

1.12. Selle peale palus AKI Terviseametil edastada tegevusloa taotluse 4207, mida alustati 07.08.2019.a ja selle kohta 06.09.2019.a tehtud otsuse. Muu hulgas palus AKI Terviseametil selgitada, kas logidest on võimlaik kontrollida, millal ja kes lisas Xxxxx ja Xxxxxx AS-i Medita Baltics töötajate nimekirja ja palus AKI-le edastada vastavad logid.

1.13. Terviseamet taotles vastamise tähtaja pikendamist kuni 11.05.2020.a ning AKI rahuldas selle. AKI pikendas ka kaebuse läbivaatamise tähtaega kuni 01.06.2020.a.

1.14. Terviseamet edastas AKI-le 11.05.2020.a „tegevusloa taotluse 4207“, mida väidetavalt alustati 07.08.2019.a ja selle kohta 06.09.2019.a tehtud otsuse. Terviseamet heitis ASle Medita Baltics ette, et esitades eesti.ee kaudu registrile andmed töösuhte lõpetamise kohta, jättis ta sellest Terviseametile teavitamata ning need arstid jäid tegevusloa taotluse juurde, mille menetlus oli muudatuse tegemise ajal pooleli. Terviseamet väitis, et AS Medita Baltics oleks pidanud uue tegevusloa taotluse esitamisel esitama Terviseametile teate selle kohta, et kõik töötajad ei jätka asutuses töötamist. Vastuse selle kohta, kas logidest nähtub, kes on teinud kande Xxxxx ja Xxxxx töötajate hulka lisamise kohta algusajaga 06.09.2019.a lubas Terviseamet esitada siis, kui nad saavad vastuse oma päringule andmebaasi volitatud töötlejalt.
1.15. Kuna Terviseamet ei olnud AKI-le 20.05.2020.a ühtegi dokumenti rohkem edastanud ega logi saatnud, siis palus AKI anda teada, millal ta volitatud töötlejalt nõutud materjalid saab. Lisaks juhtis AKI tähelepanu sellele, et X. Xxxxxxx ei pidanud eesti.ee kaudu kandeid tehes sellest Terviseametit eraldi teavitama.

1.16. Terviseamet oma 03.06.2020.a vastuskirjas logisid ei saatnud ja teatas, et sellega läheb veel aega.

1.17. AS Medita Baltics esitas AKI-le 04.06.2020.a täiendavaid asjaolusid. Muu hulgas rõhutas AS Medita Baltic veelkord, et Terviseamet on enne menetlust ja ka menetluse ajal esitanud valeandmeid. Lisaks juhtis AS Medita Baltics AKI tähelepanu sellele, et vastava tegevusloa taotluse menetluse nr 4207 kande kohta registris on AKI teinud Terviseameti kohta vaideotsuse ja ettekirjutuse nr 2.1.3/19/3548. Ühtlasi osundas Xxxxxx Xxxxxxx sellele, et teiste samal ajal menetluses olnud tegevuslubade menetluste tulemusel taolist töötajate loaga sidumist ei toimunud (ühegi teise töötaja tööleasumise või muid kandeid nende menetluste raames ei muudetud). Veel enam – menetlus 4207 oli seotud radioloogiateenuste tegevusloaga, 06.09.2019.a registrisse kantud töötajad on aga erialalt günekoloog ja endokrinoloog. Samuti tõi AS Medita Baltics välja selle, et tegevusloa taotluse radioloogiateenuse erialal tegevusloa saamiseks esitas ta 01.03.2019.a ja tegevusloa andmisele eelnev paikvaatlus tehti 08.07.2019.a. Seega 07.08.2019.a mitte ei alustatud menetlust, vaid see on mingil põhjusel Terviseameti enda süsteemi lisatud alles 07.08.2019.a. Eelneva kohta esitas AS Medita Baltics ka tõendid. Terviseamet on aga väitnud, et sellel mingit seost registrikandega pole ja see on „dokumentide tehnilise vormistamise menetlus“. AS Medita Baltics palus AKI-lt, et ta nõuaks Terviseametilt välja kõik logifailid seoses taotluse nr 4207 registrikannetega.

1.18. Selle pinnalt saatis AKI Terviseametile päringu paludes vastata AKI 31.03.2020.a järelpärimises esitatud küsimusele nr 4 ning ühtlasi edastada mõlema arsti kohta tehtud kannete logid perioodi 01.08.2019.a-30.09.2019.a ning märkida iga logi juurde kande tegemise põhjus ning see, kelle poolt kanne on tehtud. Kaebuse läbivaatamise aega pikendati kuni 01.08.2020.a.

1.19. Terviseamet saatis 29.07.2020.a vastuse, kus ta väitis, et TEHIK ei saa edastada logisid, kuna töösuhe on loodud riigiportaali poolt ehk RIA saab infot pärida. Küsitud logisid

Terviseamet ei saatnud ja vastas, et nad saadavad need niipea, kui on saanud vastuse andmebaasi arendajalt.

1.20. AKI pikendas seepeale veelkord kaebuse läbivaatamise aega kuni 01.09.2020.a.

1.21. Terviseamet teatas 11.09.2020.a vastuses, et nimetatud isikute (Xxxxx, Xxxx) kohta ei ole ajaperioodil 01.08.2019-30.09.2019 logiandmete põhjal tehtud ühtegi kannet. Juhul, kui tegemist on toimingutega, mis on teostatud läbi Eesti Riigiportaali on Andmekaitseinspektsioonil võimalik küsida Riigi Infosüsteemiametilt logid, mis on vahetult seotud toimingutega nimetatud portaalis.

1.22. AKI saatis TEHIK-le (mitte RIA-le) 18.09.2020.a järelepärimise ja palus TEHIK-l edastada kõik vastavate arstide kohta tehtud kannete logid Tervisehoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris ajaperioodil 01.08.2019.a – 30.09.2019.a. AKI palus infot ka selle kohta, kes on teinud registrisse kanded Xxxxxx, Xxxxx tööle asumise kohta AS-i Medita Baltics alates 06.09.2019.a ja palus esitada logid.

1.23. 05.11.2020.a saatis TEHIK vastuse (olles varem vastamise tähtaega pikendanud seoses andmetest vastuse leidmise keerukusega). TEHIK märkis, et vastava perioodi kohta on võimalik esitada vaid logikanne töösuhte kehtetuks muutmise kohta kuupäeval 19.08.2020.a (dr Xxxxxx kohta) ja 21.08.2019.a (dr Xxxx kohta). TEHIK'u selgituste kohaselt on isikute töösuhe märgitud uuesti kehtivaks alates 06.09.2020.a, kuid sellekohane logi Tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris puudub, kuna toimingut ei ole tehtud selles registris. TEHIK lisas, et Medre infosüsteemis selle kuupäeva seisuga logid puuduvad ning, et x-tee logist nähtub, et 06.09.2019.a on toimunud mõlema küsitud isiku töösuhte kehtivaks muutmise andmete osas andmete sünkroniseerimine (sünkroniseerimine on andmete pidev uuendamine teisel andmekandjal või andmekandjate peegeldamine, et mõlemas kohas oleks sama uuendatud informatsioon). Samuti, et kuna x-tee logist nähtuvad eesti.ee iseteeninduse vahendusel tehtud toimingute kanded, tuli registri andmete uuendus 06.09.2019.a kuupäeva osas just sealt kaudu, mitte registris endas tehtud sissekande alusel.

1.24. AKI teatas 11.11.2020.a menetluse lõpetamisest antud asjas. Muu hulgas leidis AKI, et:

(i) 07.08.2019.a esitas AS Medita Baltics Terviseametile taotluse 4207 iseteenindusportaali kaudu, kasutades portaali võimalust lisada ühe nupuvajutusega taotlusesse kõik töötajad, mh X. Xxxxxx ja X. Xxxxx kes olid tol hetkel AS-i Medita Baltics töötajad;

(ii) Taotlus on alusdokument ja Terviseamet teeb taotluse alusel otsuse tegevusloa andmise kohta ning kannab tegevusloa andmed registrisse;

(iii) Terviseamet tegi 06.09.2019.a taotluse rahuldamise otsuse, mille alusel tehti kanne registrisse. Terviseamet tegi toimingu (registrikanne) vastavalt sellele, mida AS Medita Baltics oli 07.08.2019.a taotlenud.

(iv) Probleem seisnes selles, et pärast tegevusloa taotluse esitamist ning enne selle alusel otsuse tegemist muutis AS Medita Baltics töötajate koosseisu – kaks tegevusloa taotlusel märgitud arsti arvati töötajate hulgast välja.

(v) Töötajate osas on AS Medita Baltics õigesti esitanud kohase alusdokumendi (registri põhimääruse § 6 p 2 kohase teatise) iseteenindusportaali kaudu Terviseametile; (vi) Õige on Terviseameti väide, et 06.09.2019.a kanne tehti vastavalt tegevusloa taotlusele;

(vii) AS Medita Baltics oleks pidanud ise hoolitsema selle eest, et tegevusloa taotlusel esitatud andmed on õiged. Andmete muutmisel oleks tulnud muuta ka taotlust. Võimalik, et AS Medita Baltics sai iseteeninduskeskkonna ülesehitusest aru nii, et arstide lahkumise teatise esitamisega muutub automaatselt ka tegevusloa taotluse andmestik.

(viii) Terviseametil oleks tegevusloa taotluse menetlemisel saanud tekkida kahtlus andmete õigsuses arvestades, et pärast taotluse esitamist oli AS Medita Baltics esitanud Terviseametile ka teatise töötajate lahkumise kohta. Seega oleks Terviseamet saanud tegevusloa taotluse menetlemisel anda tähtaja taotluse muutmiseks. Terviseamet jättis aga tähelepanuta AS-i Medita Baltics töötajate muutumise, mistõttu rahuldatigi tegevusloa taotlus sellisena nagu see oli 07.08.2019.a esitatud.

(ix) Kumbki pool pole süüdi ja mõlemad jätsid midagi tegemata: AS Medita Baltics jättis tegevusloa taotluse muutmata ja Terviseamet jättis tähelepanuta vahepeal esitatud töötajate lahkumise teatise, mistõttu tal ei tekkinud kahtlust tegevusloa taotluse andmete õigsuses.

1.25. AS-l Medita Baltics on võimalik käesolev menetluse lõpetamise teade vaidlustada 30 p jooksul esitades HMS-i kohase vaide AKI peadirektorile. AS Medita Baltics ei nõustu menetluse lõpetamisega. AKI on asjas esitatud tõendeid ja selgitusi arvestamata põhjendamatult lõpetanud menetluse. Registrikanne ei olnud õiguspärane. Mitteõiguspärase kande tegemise asjaolud jättis AKI tuvastamata. AKI jättis asjas tähtsust omavad asjaolud lõpuni välja selgitamata. Lisaks ei ole AKI kontrollinud Terviseameti kui vastutava töötleja ilmselgelt ebaõigeid väiteid, on nendele vääradele väidetele rajanud kogu menetluse lõpetamise teatise põhjenduse ja see tõi kaasa ebaõige toimingu tegemise (menetluse lõpetamise). AS Medita Baltics palub AKI-l menetluse uuendada, järelevalvet jätkata ja vaadata kaebus uuesti läbi tehes mh kindlaks kõik asjas tähtsust omavad asjaolud.

1.26. AS Medita Baltics esitab seetõttu vaide AKI 11.11.2020.a teatise osas. AS Medita Baltics sai AKI teatise kätte 11.11.2020.a. Seega on käesolev vaie esitatud tähtaegselt.

2. Põhjendused

2.1. IKS § 56 lg 3 p 8 alusel on AKI-l õigus algatada järelevalvemenetlus kaebuse alusel. IKS-s ettenähtud menetlustele kohaldatakse selle § 3 kohaselt HMS sätteid arvestades IKS erisusi. Vastavalt HMS § 4 lg-le 2 tuleb kaalutlusõigust teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve. HMS § 5 lg 2 sätestab, et haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. HMS § 5 lg 2, mis seondub ka hea halduse põhimõttega, eeldab isiku taotluse lahendamisel tõhusat ja tulemuslikku tegevust (Riigikohtu kohtuotsus nr 3-3-1-94-08, p 19). Haldusorgan on kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid oma algatusel (HMS § 6).

2.2. PS § 13 kohaselt peab seadus kaitsma igaühte riigivõimu omavoli eest. AKI eesmärk ja ülesanne on kaitsta eraelu ja seista riigi läbipaistvuse eest. Järelevalvemenetluses peab AKI konkreetselt välja selgitama kaebuses kirjeldatud kannete asjaolud, mh kes ja millisel alusel on teinud 06.09.2019.a kanded kõnesoleva kahe töötaja tööleasumise aja muutmiseks alates 06.09.2019.a. See küsimus on jäänud sisulise vastuseta, mh pole selle kohta tegelikkuses ühtegi logi esitatud ega menetluses kogutud. AS Medita Baltics palub menetluse uuendada, täiendavad asjas tähtsust omavad asjaolud välja selgitada, arvestades seejuures mõlema poole poolt esitatud selgitusi ja tõendeid ning AS-i Medita Baltics kaebus uuesti läbi vaadata.

2.3. AKI 11.11.2020.a teatis on AKI varasemat praktikat arvestades käsitletav toiminguna. HMS § 106 lg 1 kohaselt on toiming haldusorgani tegevus, mis ei ole õigusakti andmine ja mida ei sooritata tsiviilõigussuhetes. Oluline on see, et toiming peab olema kooskõlas õigusaktidega (HMS § 107 lg 1). Toimingut tuleb põhjendada. Üldiselt ei saa kaebaja inspektsioonilt nõuda konkreetse meetme kasutamist, vaid üksnes järelevalvemenetluse alustamise või lõpetamise õiguspärast otsustamist. Kuna asjas jäid olulised asjaolud ning AS-i Medita Baltics esitatud selgitused ning tõendid arvestamata ja mitmed olulised asjaolud välja selgitamata, siis tuleb menetlus uuendada ja menetlust jätkata.

2.4. Antud juhul ei ole menetluse lõpetamise otsus olnud õiguspärane. AKI on arvestanud menetluse lõpetamisel ainult Terviseameti ebaõigete väidetega. Tegelikud asjaolud ja kaebaja esitatud tõendid näitavad väga selgelt, et Terviseamet on ise teinud omaalgatuslikult AS-i Medita Baltics puudutavaid alusetuid kandeid registris. Mitte ühtegi seadusest tulenevat õigust tal selleks polnud – kanded on olnud AS-i Medita Baltics tahte vastased. Kusjuures vastavat tahet on Terviseamet AS-i Medita Baltics juhatuse liikmele alusetult enne AKI menetlus omistanud väites, et kõnesolevad 06.09.2019.a kanded on hoopis teinud AS Medita Baltics juhatuse liige, menetluses on nad oma väiteid muutnud. Igal juhul on selge, et Terviseamet on väga selgelt rikkunud oma vastutava töötleja kohustusi registri pidamisel ja ka tema pädevuses olevate menetluste läbiviimisel.

2.5. Õige ja loogiline ei saa olla väide, et mitte ühtegi logi selle kohta, kes on nende kahe kõnesoleva töötaja tööleasumise aega muutnud 06.09.2019.a, pole olemas. Iga tegevus on ja peab olema logitud. Vastasel korral ei ole Terviseameti tegevus läbipaistev. On tõenäoline, et need kanded (tööle asumise kanded alates 06.09.2019.a) ei olegi algselt tehtud mitte registris endas või eesti.ee kaudu, vaid mõne Terviseameti enda kasutatavas programmis / süsteemis, mis on hiljem Terviseameti poolt sünkroniseeritud teistesse registritesse.

2.6. Palume AKI-l järelevalvemenetlus uuendada ja menetlust jätkata ning kannete asjaolud selgeks teha, et edaspidi taoliseid olukordi vältida. Kusjuures AS-ga Medita Baltics on taoline olukord uuesti juhtunud (registris on jälle muudetud AS Medita Baltics töötaja andmeid) (lisa 1). Selline tegevus on lubamatu, õigusvastane ning sellele peab oma sisulise hinnangu andma AKI. Vajalik on see ka selleks, et tagada Terviseameti hallatavate süsteemide toimivus, läbipaistvus ja nendes olevate andmete kaitse. Käesolevas menetluses seniajani kindlaks tehtud asjaolud viitavad registri ja kogu süsteemi tõsistele puudustele. AKI 11.11.2020.a teate põhjendused on rajatud ebaõigetele asjaoludele, AKI on alusetult ja ennatlikult menetluse lõpetanud

2.7. Esiteks on AKI ebaõigesti võtnud aluseks Terviseameti vale väite selle kohta, et tegevusloa taotlus nr 4207 esitati AS Medita Baltics poolt 07.08.2019.a. Seejuures jättis AKI täielikult arvestamata AS-i Medita Baltics 04.06.2020.a AKI-le esitatud selgitused ja tõendid, mille kohaselt esitati taotlus hoopis 01.03.2019.a (vt vastava seisukoha lisa 5 – 01.03.2019.a avaldus). Seega ei esitanud AS Medita Baltics tegevusloa muutmise taotlust mitte 07.08.2019.a nagu AKI Terviseameti väiteid uskudes on 11.11.2020.a menetluse lõpetamise teates märkinud, vaid 01.03.2019.a nagu on AS Medita Baltics AKI-le 04.05.2020.a esitatud lisaga 5 üheselt tõendanud.

2.8. Seda, et menetlust ei alustatud ja ei saanudki Terviseamet alustada alles 07.08.2019.a kinnitab ka AS-i Medita Baltics poolt AKI-le 04.06.2020.a esitatud seisukoha lisa 6, millest nähtuvalt oli 08.07.2019.a vastava tegevusloaga seoses viidud läbi vaatlus. Taoliseid menetlustoiminguid saaks Terviseamet teha ainult siis, kui avaldus oleks esitatud, see oleks menetluses ja taotluse vastavust esitatud nõuetele oleks Terviseameti poolt juba kontrollitud.

2.9. Täielikult arusaamatu on AKI seisukoht nagu oleks tegevusloa taotlus esitatud 07.08.2019.a AS-i Medita Baltics poolt eesti.ee iseteenindusportaali kaudu. Seda pole käesolevas menetluses väitnud ei Terviseamet ega ka kaebaja. AS Medita Baltics esitas avalduse e-posti teel 01.03.2019.a (lisa 2).

2.10. Täielikult põhjendamatu ja arusaamatu on ka AKI järeldus nagu oleks AS Medita Baltics kasutanud portaalis võimalust lisada ühe nupuvajutusega taotlusesse kõik töötajad. See on isegi Terviseameti väidetega vastuolus. Terviseamet on 03.03.2020.a vastuse p-s 9 AKI-le selgitanud hoopis seda, et vastava nupuvajutuse süsteemis on Terviseamet teinud hoopis ise vastava tegevusloa menetluse käigus oma süsteemis.

2.11. AS Medita Baltics ei saanud (ega pidanudki) mingeid töötajaid ühe nupuvajutusega

tegevusloa taotlusele lisama. Kuna AS Medita Baltics esitas avalduse koos lisadega Terviseametile e-postiga, kus arusaadavalt sellist nupuvajutust teha ei saa (vt lisa 2), siis on hoopis Terviseamet AS-i Medita Baltics poolt esitatud alusdokumentide alusel need sissekanded oma süsteemi teinud. Muu hulgas on selle „ühe nupuvajutuse" kõikide töötajate lisamise kohta teinud ilmselgelt Terviseamet, mitte AS Medita Baltics.

2.12. Oluline on tähele panna ka seda, et 01.03.2019.a esitatud taotluses (mis oli AKI-l juba 04.06.2020.a olemas), millega AS Medita Baltics soovis teatud teenuste lisamist oma tegevusloale, ei ole nimetatud dr Xxxxxxx ega dr Xxxxx, sest vastavaid arste need taotletud tegevusalad ei puudutanud.

2.13. Terviseamet on käesolevas AKI menetluses selgitanud, et töötajad lisati 06.09.2019.a AS-i Medita Baltics töötajate hulka seoses tegevusloa taotluse 4207 menetlusega. 11.05.2020.a AKI-le Terviseameti poolt saadetud dokumentidest on näha, et see puudutab ambulatoorse radioloogia tegevusala. Nagu näha 01.03.2019.a taotlusest, siis radioloogia tegevusloaga seondusid ainult dr Xxxxxx Xxxxxxx (radioloog), Xxxxxx Xxxxxxx (radioloogiatehnik), Xxxx Xxxx (õde), Xxxxx Xxxxx (õde). Mitte ühtegi töötajat AS Medita Baltics vastava täiendava tegevusalaga seoses ei nimetanud ega pidanudki nimetama. Sest tegevusloa täienduse puhul on kontrolliesemeks vaid konkreetse teenuse osutamiseks vajalike töötajate (ja ka aparatuuri ja ruumide) olemasolu. Mitte mingit alust teiste AS-i Medita Baltics töötajate andmete töötlemiseks polnud (nende kohta kannete tegemiseks). Ka tegevusloa taotlusega seotud arstide puhul (radioloogid ja õed) pidanuks Terviseamet teostama loa saamiseks vajalikele nõuetele vastavuse kontrolli, aga mitte hindama kellegi töösuhte küsimusi ega tegema sellekohaseid omavolilisi kandeid registris (mh oma süsteemis).

2.14. Väärib märkimist, et Terviseamet on AKI-le esitanud valeinfot. Kui AKI palus oma 31.03.2020.a kirjas, et Terviseamet esitaks tegevusloa taotluse nr 4207, siis esitas Terviseamet 11.05.2020.a kirja lisana 1 väljavõtte ilmselt oma süsteemist, aga mitte AS-i Medita Baltics tegelikku taotlust (vt seda AS Medita Baltics 04.06.2020.a seisukoha lisa 5 ja käesoleva menetlusdokumendi lisa 2).

2.15. AKI märgib 11.11.2020.a teatises õigesti, et tegevusloa taotlus on põhimääruse § 6 p 1 kohaselt registri kande alusdokumendiks. Antud juhul ei olnud alusdokumendis (ASi Medita Baltics 01.03.2019.a taotluses) mitte ühtegi viidet dr Xxxxxxx ja dr Xxxxxxx. Kui Terviseamet on teinud oma süsteemis alusdokumentidele mittevastava kande / liigutuse / nupuvajutuse, siis see on Terviseameti poolne jäme rikkumine. Tegemist on AS-i Medita Baltics tahtevastase toiminguga, mille tulemusena on tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklikus registris ebaõige kanne, mille kohaselt on vastavad kaks arsti alustanud AS-i Medita Baltics juures tööd 06.09.2019.a. Registri põhimääruse järgi on just Terviseametil kohustus tagada kannete õigsus registris. Hetkel on ta oma käitumisega seda kohustust selgelt rikkunud.

2.16. Väär ja registri põhimäärusega on vastuolus see, et 06.09.2019.a kande kohta ei ole mitte ühtegi logi. TEHIK viitas oma vastuses, et kanne tehti sünkroniseerimise tulemusena. Tekib küsimus, mida sünkroniseeriti (st mis andmebaasi andmeid). TEHIK viitab eesti.ee andmete sünkroniseerimisele.

2.17. Kui eeldada TEHIK väite õigsust, et 06.09.2019.a kanne tehti andmete sünkroniseerimise tõttu, siis saab ainus selgitus olla see, et see sünkroniseerimine tehti Terviseameti enda sisemise süsteemiga (eeldatavasti süsteemiga, mille väljavõtte on Terviseamet 11.05.2020.a seisukoha lisana 1 esitanud) või on keegi eesti.ee-s muutnud vastavate arstide kohta käivaid kandeid.

2.18. Ainuke käesolevas menetluses korduvalt kinnitamist ja tuvastamist leidnud AS-i Medita Baltics poolne kanne eesti.ee-s vastavate töötajate kohta oli töösuhte muutmise kanne 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a. Rohkem andmeid ei ole AS Medita Baltcs nende kohta alusdokumentide ega iseteeninduse kaudu kohta esitanud, veel vähem lisanud nad 06.09.2019.a. Seega eesti.ee kaudu ei ole AS Medita Baltics ise neid töötajaid 06.09.2019.a

lisanud. Ja süsteemi eesti.ee kaudu ei saanud tulla muud sisendit sünkroniseerimiseks kui see, et töösuhted on peatatud alates 01.08.2019.a ja 20.08.2019.a.

2.19. Kuna varasemate Terviseameti väidete pinnalt ei olnud eesti.ee-s tehtud muid kandeid kui töösuhte peatamise kanded 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a, siis ei saanud andmete automaatne sünkroniseerimine toimuda selle portaaliga nii, et selle tulemusena oleks töötaja töösuhte algus määratud 06.09.2019.a, sest taoliseid andmeid selles portaalis polnud.

2.20. Küsimusi tekitab ka see, et kuidas taolises olukorras (kus väidetavalt käib andmete automaatne sünkroniseerimine) ei andnud tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riiklik register mingit veateadet andmete „sünkroniseerimisel" olukorras, kus ühe baasi / süsteemi andmed ei klapi teise süsteemi andmetega. See kõik viitab sellele, et nii Terviseametis kui süsteemis endas on tõsised puudused, mis tekitavad küsimusi ja kahtlusi selles, kas register toimib korrektselt ja tagatud on isikuandmete turvalisus ning kaitse riigiasutuse omavoli eest.

2.21. Tõenäoline on, et Terviseamet tegi hoopis oma süsteemis alusdokumentide alusel vale kanda ja vastavat ebaõiget infot sünkroniseeriti seega registriga. Aga kindlasti ei saa olla nii, et Terviseameti enda süsteemis toimuva kohta pole logisid. Kindlasti peab ka sünkroniseerimise käskluse keegi andma. Ei saa olla nii, et see toimub anonüümselt ja automaatselt. Võib eeldada, et Terviseameti enda süsteemid nõuavad turvalisuse kaalutlusel süsteemi sisenejate identimist. Seega peab ebaõigete kannete põhjustaja olema selgelt tuvastatav.

2.22. Asjaolud ja logid tuleb AKI-l Terviseametilt menetluse uuendamise järel järelevalvemenetluses kokku koguda ja teha õiguspärane otsus antud asjas.

2.23. Kujunenud olukorras on selge, et AS Medita Baltics on teinud kõik korrektselt ja vastavalt seadustele – on esitanud 01.03.2019.a e-kirja vahendusel taotluse kolme uue tegevusala kohta ja eraldiseisvalt teinud korrektselt kanded eesti.ee vahendusel dr Xxxxxx ja dr Xxxx töösuhte peatamise kohta. Mingit eraldi teavitamise kohustust tal ei olnud, kuna eesti.ee kaudu on lubatud selliseid muudatusi teha. Eriti kummaline on AKI-l ja Terviseametil AS-le Medita Baltics ette heita tegevusloa taotluse menetluses 4207 (ambulatoorne radioloogia) dr Xxxxx ja dr Xxxxx töösuhte muutmise kandest eraldi teavitamata jätmist, kuna need arstid ei omanud mitte mingit puutumust vastava tegevusloa taotlusega.

2.24. Terviseamet on samas selgelt rikkunud nii mitmeid seaduse nõudeid, mida tuleb järelevalvemenetluses täiendavalt uurida. Muu hulgas on Terviseamet:

- rikkunud tegevusloa taotluse menetlemise aega (peab olema 60 p taotluse esitamisest) – taotlus esitati 01.03.2019.a, luba 06.09.2019.a;

- Terviseameti 11.05.2020.a seisukoha lisas 1 olev süsteemi väljavõte näitab justkui oleks taotlus esitatud 07.08.2019.a – arvestades, et taotlus esitati 01.03.2019.a, on see selgelt ebaõige. Isegi vaatlus tehti vastava loa menetluse raames juba juulis 2019.a (AS-i Medita Baltics 04.06.2020.a seisukoha lisa 6) – seda poleks saanud teha kui taotlust poleks enne seda esitatud ja menetlust poleks alustatud. Terviseameti süsteemid ei kajasta seega andmeid tõeselt.

- rikkunud alusdokumentide alusel andmete sisestamise kohustust (mh taotluse esitamise aja ja töötajate osas);

- jätnud taotluse rahuldamisele eelnevalt asjaolud kontrollimata (mh seda kas Terviseameti enda poolsed „linnukesed" on õiges kohas ja vastavad AS-i Medita Baltics poolt esitatud alusdokumentidele);

- enda tegevuse tõttu põhjustanud tervishoiuteenuse osutamise tegevuslubade riikliku registri kannete tõele mittevastavuse / ebaõigsuse;

- AS-le Medita Baltics andnud kande osas enne menetlust ja käesoleva menetluse ajal selgelt ebaõiget infot – algselt väitis Terviseamet, et AS Medita Baltics juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxx on teinud ise dr Xxxxx ja dr Xxxxx töösuhte lisamise kande 06.09.2019.a, hiljem taganes sellest järgemööda.

- jätnud täitmata AKI nõuded – jättis esitamata AS-i Medita Baltics 01.03.2019.a tegevusloa taotluse (mis oli aluseks menetlusele 4207) ja esitas selle asemel arusaamatud screenshotid oma süsteemist, millest nähtuvad andmed ei vasta tõele;

- eksitanud AKI-t antud menetluses – esitanud vastuolulist ja ebaõiget infot. Nt väites mh varem, et ta on kõik logid 06.09.2019.a kande kohta esitanud. Hiljem aga, et selliseid logisid polegi. Algselt väitis Terviseamet, et Xxxxxx Xxxxxx tegi ise 19.08.2019.a ja 21.08.2019.a kanded nende kahe töötaja tööle asumise kohta alates 06.09.2019.a, hiljem et hoopis muutis töösuhte kannet niimoodi, et töösuhe märgiti lõppenuks ühe osas alates 01.08.2019.a ja teise osas 20.08.2019.a. Samas on ta rääkinud kitsalt koguaeg eesti.ee kaudu tehtud kannetest ja TEHIKst, kuid pole sõnagi selgitanud oma süsteemi toimimise ja selle logide kohta, kus kohast tegelik probleem ilmselt alguse sai. 17.01.2020.a vastuses ütleb Terviseamet, et x-tee logiraamatust ei nähtu muid X.Xxxxx töösuhet puudutavaid kandeid – samas TEHIK viimases vastuses ütleb, et x-tee logidest nähtub sünkroniseerimisekanne, mille tulemusena on tema töösuhte alguseks märgitud 06.09.2019.a. Jne. Menetluse senise käigu kirjeldusest on need vastuolud ilmselged.

2.25. AKI poolt jäi järelevalvemenetlus selgelt poolikuks. Tegelikud ning asjas tähtsust omavad asjaolud jäid selgeks tegemata. Mitmed AS-i Medita Baltics esitatud tõendid ja selgitused on AKI jätnud põhjendamatult arvestamata. Selgelt on see mõjutanud menetluse lõpetamise otsuse tegemist. Sisuliselt jäi AS-i Medita Baltics kaebus lahenduseta. Leiame jätkuvalt, et ei saa olla nii, et tegevused pole logitud. Isegi, kui TEHIK-u väide on õige, et see kanne tuli andmete sünkroniseerimisena, siis peab olema selgeks tehtav ja tuvastav, millise süsteemi / baasi andmeid registrisse sünkroniseeriti, millisest süsteemist see sünkroniseerimise juhis tuli ja, kelle poolt see sünkroniseerimise korraldus anti (vähemalt asutuse tasemel).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

Vaide esitaja on vaide palunud vaie rahuldada ja uuendada lõpetatud järelevalvemenetlus, mille käigus tuleb Andmekaitse Inspektsioonil AS-i Medita Baltics kaebus uuesti läbi vaadata. Seega on vaide esitaja sooviks, et inspektsioon tühistaks oma 11.11.2020 menetluse lõpetamise otsuse ja uuendaks menetluse. Kuigi vaides on esitatud hulgaliselt etteheiteid, et inspektsioon ei ole kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid välja selgitanud on jätnud arvestamata AS Medita Baltics esitatud tõendid ja selgitused, jääb vaidest selgusetuks, mis on vaide esitaja konkreetne nõue.

28.10.2019 taotluses järelevalvemenetluse algatamiseks on AS Medita Baltics palunud tuvastada:
- millised kanded tegi Medita juhatuse liige, ID xxxxxxxxxxx, 19.08.2019 kell 11:39 seoses isikuga 1 ja 21.08.2019 kell 17:22 seoses isikuga 2;
- kelle poolt on registris tehtud kanded isiku 1 ja isiku 2 tööle asumise kohta Meditas alates 06.09.2019;
- kelle poolt ja mis põhjusel on rikutud Terviseameti (edaspidi Amet) poolt 25.10.2019 Meditale edastatud logifailide kanded isiku 1 ja isiku 2 kohta;
- kas isiku 1 ja isiku 2 tehtud kandega on rikutud registri põhimääruse § 6 p 2 ja § 10, IKS § 1 ja § 3 või muudes kehtivates õigusnormides sätestatut.

Medita ei ole esitanud Ametile teatist isiku 1 ja isiku 2 tööle asumise kohta alates 06.09.2019.

Seega võivad need kanded olla tehtud registrisse õigusvastaselt.

Vaide punktis 2.25 on vaide esitaja märkinud: *„Leiame jätkuvalt, et ei saa olla nii, et tegevused pole logitud. Isegi, kui TEHIK-u väide on õige, et see kanne tuli andmete sünkroniseerimisena, siis peab olema selgeks tehtav ja tuvastav, millise süsteemi / baasi andmeid registrisse sünkroniseeriti, millisest süsteemist see sünkroniseerimise juhis tuli ja, kelle poolt see sünkroniseerimise korraldus anti (vähemalt asutuse tasemel)“.*

Eeltoodust tulenevalt saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et vaide esemeks on asjaolu, et kuna tegevuslubade registrist ei nähtu, kelle poolt on tehtud kanne Xxxxxx Xxxxxx ja Xxxxxx Xxxxx 06.09.2019 tööle asumise kohta, siis ei logita tegevuslubade registris kõiki toiminguid, mistõttu ei vasta tegevuslubade register seaduses sätestatud nõuetele ning pole kontrollitav, kelle poolt mingid kanded on tehtud.

Menetluse uuendamine

Kui haldusorgan on kord juba menetluse lõpetanud, olgu siis isikule soodsalt või ebasoodsalt, ei ole lõpetatud menetlust võimalik niisama lihtsalt uuendada. Menetluse kergekäeline uuendamine seaks ohtu menetlusosaliste õiguspärase ootuse lõppenud haldusmenetluse kehtima jäämise suhtes ning oleks samuti vastusolus haldusmenetluse efektiivsuse nõudega. Põhjendatud ei ole ka menetluse uuendamine juhul kui lõpptulemusena tuleb teha sama otsus ehk siis rikkumine on lõpetatud ning pole alust ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu tuleb menetlus lõpetada. Antud juhul on vaide esitajal eelkõige õigus nõuda, et andmed tema töötajate kohta oleks õiged.

Kuna järelevalvemenetluse eesmärgiks on rikkumise lõpetamine ning õigusliku olukorra saavutamine konkreetses asjas, siis on järelevalveasutusel õigus otsustada, millised on asjas tähtsust omavad asjaolud ning milliseid dokumente või andmeid ta välja nõuab. Siin ei saa kaebuse esitaja anda juhiseid, kellelt ja milliseid dokumente peab inspektsioon välja nõudma. Nõustun vaide esitajaga selles, et kaebuse lahendamise käigus on Terviseamet andnud nii mitmelgi korral ebatäpseid või vastuolulisi selgitusi (seda ei muudaks olematuks ka menetluse uuendamine), mistõttu on inspektsioon küsinud täiendavalt selgitusi ka TEHIKult.

Vaide esitaja on oma kaebuses palunud välja selgitada, *millised kanded tegi Medita juhatuse liige, ID xxxxxxxxxxx, 19.08.2019 kell 11:39 seoses isikuga 1 ja 21.08.2019 kell 17:22 seoses isikuga 2*. Menetluse käigus on inspektsioon tuvastanud, et AS Medita Baltics esindaja on eesti.ee vahendusel tervishoiuteenuse osutaja registris iseteeninduse kaudu 19.08.2019 kell 11:39 teinud kande Xxxxxxx Xxxxx töösuhte lõppemise kohta alates 01.08.2019 ning 21.08.2020 kell 17:22 kande Xxxxxx Xxxxx töösuhte lõppemise kohta alates 20.08.2019. Seda kinnitavad nii Terviseameti kui ka TEHIKu poolt edastatud logid.

Mis aga puudutab 06.09.2019 eelnimetatud töötajate uuesti lisamist AS Medita Baltics töötajate nimekirja, siis selles osas on Terviseamet oma 03.03.2020 vastuses nr 5-7/20/17-8 selgitanud järgmist: *„Nimelt on süsteemis tegevusloa taotlus 4207, mida alustati 07.08.2019. Taotluse sisestamise ajal korjati taotluse peale kõik selle asutuse töötajad tol hetkel (nupuvajutus taotluse aknas). Sel hetkel olid Xxxx ja Xxxxx töötajate nimekirjas. See taotlus kinnitati positiivselt 06.09.2019. Kinnitamise hetkel võetakse aga taotluse juurde pandud töötajad ja kantakse need, keda juba pole asutuse juures, asutuse töötajate hulka. Mõte selles, et kõik inimesed satuksid autuse juurde. Seoses sellega, et Xxxxx Xxxxxx eemaldas Xxxxx ja Xxxxx iseteeninduse kaudu (vastavalt 19.08 ja 21.08), kuid ei teavitanud sellest Terviseametit, siis taotluse kinnitamise ajal ei olnud eelnimetatud arste töötajate nimekirjas, aga nad olid jätkuvalt edasi taotluse juures, ning süsteem lisas nad automaatselt asutuse töötajateks.“*

Eeltoodust ei nähtu, kes avalduse infosüsteemi sisestas, kas Terviseameti töötaja või AS Medita Baltics esindaja. Kuna avaldus edastati e-kirja teel, siis saab järeldada, et andmed sisestas süsteemi Terviseameti töötaja ning taotluse sisestamise ajal korjati taotluse juurde kõik asutuse

töötajate andmed. Enne taotluse kinnitamist aga ei kontrollitud, kas taotluse esitaja on vahepeal töötajate andmeid muutnud (lisanud või kustutanud), mistõttu ennistati töötajateks ka isikud, kelle töösuhe oli vahepeal lõppenud. Iseenesest ei ole vale Terviseameti väide, et Terviseamet ei ole teinud Xxxxx ega Xxxxx tööle ennistamiseks eraldi ühtegi kannet. Küll aga on toimunud andmete uuendamine erinevate süsteemide sünkroonimise käigus. Inspektsioonile arusaadavalt on sellisel juhul tegemist automaatse andmete uuendamisega loa otsuse tegemisel.

Nõustun, et ka sellisest toimingust peab jääma logi. Et see ka nii on, saab järeldada TEHIKu selgitustest, mille kohaselt *x-tee logidest nähtub sünkroniseerimisekanne*. Nõustun vaide esitajaga selles, et lõpuni on jäänud välja selgitamata, kas või miks ei kajastu see logi töötaja andmetega tehtud toimingu juures. See ei tingi aga antud juhul tingimata vajadust menetlust uuendada, kuna AS Medita Baltics on esitanud uue samasisulise kaebuse, siis on eeltoodud küsimus lahendatav selle menetluse käigus. Samuti ei ole mõistlik kahte täpselt sama sisuga kaebust paralleelselt menetleda.

Olenemata sellest, kas AS Medita Baltics esitas loataotlused e-kirja teel või iseteeninduspportaali kaudu, oli Terviseametil igal juhul enne loa väljastamist kohustus kontrollida andmete õigsust, sh seda, kas loa taotleja on vahepeal teinud muudatusi oma töötajate andmete osas. Sellele on inspektsioon juhtinud tähelepanu ka oma menetluse lõpetamise otsuses.

Mis aga puudutab ebaõiget loataotluse esitamise kuupäeva tegevuslubade registris, siis see ei ole kunagi kaebuse esemeks olnud ning seetõttu ei ole inspektsioon oma menetluse lõpetamise otsuses selle osas ka seisukohta võtnud. Selgitan, et kaebus lahendatakse kaebuse eseme ulatuses ning vaides ei saa vaidlustada asjaolusid, mille osas ei ole eelnevalt kaebust esitatud. Samuti ei kuulu inspektsiooni pädevusse kontrollida tegevusloa menetlemise tähtaegadest kinni pidamist.

Vaide punktis 2.24 on vaide esitaja toonud välja mitmeid punkte, mida Terviseamet on rikkunud ja mida tuleks täiendavalt uurida. Juhin siinkohal vaide esitaja tähelepanu sellele, et nagu juba eelpool selgitasin, siis on järelevalvemenetluse eesmärgiks rikkumise lõpetamine ja õigusliku olukorra saavutamine. Kuna vaide esitaja ei ole oma vaides märkinud, et andmed tegevuslubade registris oleks jätkuvalt ebaõiged ning inspektsioon on oma menetluse lõpetamise otsuses selgelt väljendanud oma seisukohta, mis on jäänud Terviseametil tegemata, siis on õiguslik olukord saavutatud ja pole alust kellegi ettekirjutust teha. Ka ei saa vaide esitaja kontrollida ega esitada nõudeid inspektsiooni ja Terviseameti vahel toimunus suhtluse ja andmete esitamise osas, sh selle osas millised andmed või dokumendid on Terviseamet jätnud inspektsioonile edastamata.

Kuna vaides ei ole väidetud, et kaebuses välja toodud töötajate andmed on jätkuvalt ebaõiged ning inspektsioon on välja selgitanud, kelle poolt ja millega seoses on andmeid muudetud ning lisaks on inspektsiooni menetluses ka teine samasisuline kaebus, mille käigus kontrollitakse veelkord andmete esitamist ja logimist registris, siis jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/
Pille Lehis
peadirektor